

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้ คือ

- 2.1 ความหมายของวิทยุกระจายเสียง
- 2.2 ประเภทและรูปแบบของวิทยุกระจายเสียง
- 2.3 สื่อมวลชนกับการใช้ภาษา
- 2.4 เขียนภาษาวิทยุ
- 2.5 ภาษาไทยทางวิทยุกระจายเสียง
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของวิทยุกระจายเสียง

(ราชบัณฑิตสถาน, 2525) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิทยุ น. หมายถึงกระแสคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ชนิดที่เคลื่อนไปตามอากาศ โดยไม่ต้องใช้สายและอาจเปลี่ยนเป็นเสียงหรือรูปได้กระจายเสียง ก. หมายถึง ส่งเสียงแพร่ไกลออกไป

วิทยุกระจายเสียง (Radio Broadcasting) จัดว่าเป็นสื่อมวลชนที่กำเนิดขึ้นในโลกด้วยการค้นคว้าทดลองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการนำผลการค้นคว้าทดลองนั้นไปใช้งานให้เกิดประโยชน์แก่สังคม มีข้อบัตินั้นในโลกด้วยเหตุบังเอิญไปพบเข้าเหมือนการค้นพบทางวิทยาศาสตร์บางอย่าง (นภาพรณ, 2531)

สำหรับคุณค่าของวิทยุกระจายเสียงนั้น กล่าวได้ว่า วิทยุเป็นสื่อความรู้ประเภทหนึ่งที่มีคุณค่ามาก ทั้งนี้เพราะวิทยุมีคุณค่าโดยทั่วไปดังนี้ (ชม, 2526)

1. เป็นสื่อสารที่เร็วที่สุด
2. ส่งไปได้ทุกหนทุกแห่ง
3. มีกำลังชักชวนหรือแรงกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจสูง
4. มีความสำคัญทุกโอกาส
5. เป็นบริการที่สะดวก

6. ให้ความเพลิดเพลินโดยไม่ต้องลงทุนมากนัก

และผู้วิจัยยังเห็นว่าคุณค่าของสื่อวิทยุกระจายเสียงอีกอย่างหนึ่งก็คือ แม้ผู้ไม่รู้หนังสือก็สามารถรับฟังรายการต่าง ๆ ได้เท่าเทียมผู้รู้หนังสือโดยทั่วไป

2.2 ประเภทและรูปแบบของวิทยุกระจายเสียง

ถ้าหากจะจำแนกประเภทของรายการวิทยุอาจจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้ (วาสนา, 2525)

1. รายการวิทยุทั่วไป มุ่งให้ความบันเทิง แจ่มข่าวสาร

2. รายการวิทยุเพื่อการศึกษา หรือวิทยุศึกษา มุ่งให้การศึกษาแก่ประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ได้ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา เช่น

2.1 รายการที่ฟังแล้ว ผู้ฟังเกิดความรู้เพิ่มขึ้นจากที่เคยรู้มาก่อนแล้วเกิดความกระจำงัดขึ้น

2.2 รายการที่ฟังแล้วเกิดแนวความคิดใหม่ หรือเกิดความคิดสร้างสรรค์และนำไปปฏิบัติได้ในภายหน้า ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคม

2.3 รายการที่ฟังแล้วสามารถวิเคราะห์หรือให้เหตุผลหรืออธิบายเพิ่มเติมเนื้อหาสาระได้อย่างชัดเจนถูกต้อง สามารถถ่ายทอดเนื้อหาเหล่านั้นๆต่อไปได้

3. ประเภทที่มุ่งให้ความบันเทิง (Entertainment) รายการบันเทิงเปรียบเสมือนเป็นอาหารทางใจของมนุษย์ ทำให้เกิดความสุขเกิดความสุขสมบูรณ์ในวันหนึ่ง ๆ เพื่อขัดเขยกับภาระหน้าที่ที่ต้องทำประจำวันบรรเทาที่เหนื่อยพิจารณาคุณค่าของรายการประเภทที่มุ่งให้ความบันเทิงมีดังนี้

3.1 เป็นรายการที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่ผู้ฟังทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย

3.2 เป็นรายการที่ผ่อนคลายอารมณ์ ให้เกิดความสุขหรือความบันเทิงใจอย่างแท้จริง

3.3 เป็นรายการที่สามารถลบอารมณ์หนึ่ง แล้วก่อให้เกิดอารมณ์ใหม่ขึ้นมาแทนที่ได้ เช่น ลบอารมณ์ทุกข์ให้เกิดอารมณ์สุข หรือมีอารมณ์เศร้าหมองเมื่อได้ฟังรายการแล้วเกิดความสุขขึ้นมาแทนที่

3.4 เป็นรายการที่ชักจูงความรู้สึกให้เกิดอารมณ์อย่างจะติดตาม สิ่งที่ได้ฟังไปแล้วต่อไปอีก

รูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียง

การเสนอรายการวิทยุกระจายเสียง ไม่ว่ารายการข่าวสารความรู้หรือความบันเทิงทางวิทยุกระจายเสียง ต้องพิจารณาองค์ประกอบรายการต่างๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกัน เช่น เนื้อหาของรายการเวลาของรายการมากน้อยเพียงใด ผู้จัดรายการจำเป็นต้องหาเทคนิควิธีการนำเสนอรายการให้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลาและกลุ่มผู้ฟังให้ดีที่สุดเพื่อไม่ให้ผู้ฟังเบื่อหน่าย วิธีเสนอรายการมีหลายแบบ แบบของการนำเสนอรายการวิทยุนี้เรียกว่า "รูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียง" (Radio programme format) ซึ่งแบ่งรูปแบบได้ดังต่อไปนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529)

1. รายการพูดคุยกับผู้ฟัง (Straight talk programme) หมายถึงการพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง คือรายการที่มีผู้พูดเพียงคนเดียว พูดให้ผู้ฟังฟังโดยตรงนั่นเอง การพูดคุยต้องเป็นไปตามบท (Script) ที่มีการเตรียมตัวมาให้เป็นธรรมชาติ (ไม่ใช่อ่านบทความ) โดยเอาบทความมานั่งพูดเชิงเล่าหรืออธิบายให้ลักษณะเหมือนพูดคุยกับผู้ฟัง การพูดยิ่งพูดเป็นธรรมชาติมากเท่าใดยิ่งได้รับความสนใจมากขึ้นเท่านั้น

2. รายการสนทนา (Conversational programme) เป็นรายการทำนองพูดคุยแต่การพูดคุยนั้นไม่ได้พูดคุยโดยตรงกับผู้ฟัง หากเป็นการสนทนาระหว่างผู้ร่วมรายการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการสนทนา ทำหน้าที่คอยควบคุมให้การสนทนาเป็นไปตามแนวอยู่ในขอบเขตและคอยนำการสนทนาจากเรื่องหนึ่งไปอีกเรื่องหนึ่ง อย่างมีระเบียบและขั้นตอน ผู้ดำเนินการอาจร่วมออกความคิดเห็นในการสนทนา หรือพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรงด้วย เช่นการขึ้นต้น การสรุปข้อความการสนทนา

3. รายการสัมภาษณ์ (Interview programme) เป็นรายการที่ประกอบด้วยผู้สัมภาษณ์ (Interviewer) 1 คน เป็นผู้ถาม และมีผู้ให้คำสัมภาษณ์ หรือผู้ถูกสัมภาษณ์ (Interviewee) เป็นผู้ตอบคำถามอาจมีคนเดียวหรือหลายคนแล้วแต่ความเหมาะสมของเนื้อหาการสัมภาษณ์

4. รายการอภิปราย (Discussion programme) เป็นรายการพูดคุยออกความคิดเห็นกันในเรื่องใดหัวข้อหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ผู้มาร่วมอภิปรายนั้นต่างความคิดเห็นต่างทัศนคติ จึงมาร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผู้ดำเนินรายการอภิปรายทำหน้าที่นำการอภิปราย สรุปความคิดเห็นของผู้อภิปราย แต่จะไม่ร่วมอภิปรายเหมือนรายการสนทนาจุดมุ่งหมายสำคัญของการอภิปรายคือ ต้องการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

5. รายการสารคดี (Documentary) เป็นรูปแบบรายการที่นำเสนอความรู้สึกลงไปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การนำเสนอรายการอาจทำหลายลักษณะเพื่อไม่ให้ผู้ฟังเบื่อและดึงดูดความสนใจผู้ฟังให้มากที่สุดด้วยดังนั้นรายการสารคดีจึงต้องมีความหลากหลาย (Variety) แต่ต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อเกี่ยวโยงความหลากหลายให้เป็นรายการเดียวกัน โดยมีผู้พูดเชื่อมโยงซึ่งเรียกว่า "Continuity narrator" ซึ่งจะทำหน้าที่กล่าวสรุปปิดท้ายรายการด้วยรายการสารคดีที่ดีนั้นจะต้องมีทั้งเอกภาพและความหลากหลาย

6. รายการนิตยสารทางอากาศ (Magazine programme) หมายถึงรายการที่มีหลายรส หลายเรื่อง หลายรูปแบบรวมอยู่ในรายการเดียวกัน รายการนิตยสารทางอากาศมีหลายเรื่องในรายการเดียวกัน (Several topic in one programme) ไม่เหมือนรายการสารคดีซึ่งมีเพียงเรื่องเดียว (One topic in one programme) ที่มีทั้งเอกภาพและความหลากหลายในรายการเดียวกัน

7. รายการข่าว (News programme) เป็นรายการที่จัดทำขึ้นเพื่อรายงานเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในวันหนึ่ง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังได้รู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอะไรและอย่างไร รายงานข่าวอาจรายงานสถานที่เกิดเหตุจริง ๆ การรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เรียกว่า "News reporting" แต่ถ้านำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาเขียนเรียบเรียงแล้วนำมาอ่านให้ผู้ฟังเรียกว่า "News reading"

การรายงานข่าวทางวิทยุกระจายเสียงควรมีลักษณะสั้น ๆ ชัดเจน เข้าใจง่าย และมีหัวข้อข่าวทำให้รู้ว่าเป็นเรื่องอะไรและมีรายละเอียดครบคลุมให้ชัดเจนว่าใครทำอะไร ที่ไหนเมื่อไร ทำอะไร และอย่างไร

8. รายการบรรยายเหตุการณ์ (Commentary) เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และรายงานในขณะที่เหตุการณ์นั้นกำลังเกิดขึ้น ผู้บรรยายมีหน้าที่ถ่ายทอดหรือเล่าเหตุการณ์ถ่ายทอดให้ผู้ฟังฟัง รายการลักษณะนี้เป็นที่นิยมอย่างมาก เพราะมีความรวดเร็วทันใจ ผู้ฟังรู้เรื่องทันที สร้างความตื่นเต้นและเร้าใจผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

9. รายการตอบปัญหา (Quiz programme) อาจทำให้หลายลักษณะ เช่น เชิญผู้ตอบปัญหามาร่วมรายการโดยตอบปัญหาในห้องส่งในลักษณะแข่งขันกัน หรือเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้มีโอกาสได้ร่วมรายการ (Audience Participation) โดยการถามปัญหาแล้วเปิดโอกาสให้ผู้ฟังตอบปัญหากลับมาทางโทรศัพท์เป็นการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อสารกัน 2 ทาง

10. รายการเพลง (Music programme) รายการเพลงเป็นรายการที่มุ่งให้ความบันเทิงอย่างแท้จริง ไม่ว่าสมัยก่อนหรือปัจจุบันสถานีวิทยุต่าง ๆ ออกอากาศรายการเพลงในอัตราส่วนที่มากกว่ารายการประเภทอื่นอยู่มาก การจัดรายการเพลงให้ถูกใจผู้ฟังทุกคนเป็นไปได้ยาก เนื่องจากผู้ฟังหลายประเภท แต่อย่างไรก็ตาม การจัดรายการเพลงควรมีทั้งเอกภาพและความหลากหลาย

เอกภาพในรายการเพลง หมายถึง รายการหนึ่ง ๆ ควรจัดเพลงประเภทเดียว เช่น เพลงคลาสสิก หรือเพลงไทยสากล ฯลฯ ความหลากหลายหมายถึงความหลากหลายในเสียงนักร้องหญิงชาย ความหลากหลายในจังหวะเร็ว ช้า เป็นต้น

11. รายการละครวิทยุ (Radio drama) เป็นรายการของการแสดงบทบาทที่สมมุติขึ้น โดยสอดแทรกเนื้อหาวิชา ความรู้ และความบันเทิงด้วยศิลปต่าง ๆ ทางการใช้เสียงให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์รู้สึกคล้อยตาม โดยอาศัยบทเจรจา (Dialogue) และการบรรยาย (Narrator) รวมทั้งการใช้เพลงและเสียงประกอบ (Sound effects) เป็นองค์ประกอบสำคัญ รายการละครมุ่งให้ความบันเทิง และความรู้ขึ้นอยู่กับผู้ฟังกลุ่มเป้าหมาย

ละครวิทยุจะประทับใจมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญอย่างหนึ่ง คือ การสร้างจุดประทับใจสุดยอด (Climax) ซึ่งจุดประทับใจ

นี้ควรจะมีทุกตอนไม่ว่าจะเป็นละครที่จบในตอนเดียว หรือละครเรื่องยาว

12. รายการพิกมกะ (Variety) เป็นรายการผสมรายการหลาย ๆ รูปแบบรวมอยู่ในรายการเดียวกัน แต่ไม่มีการเชื่อมโยงต่อเนื่อง (Transition) หรือเหมือนกับนิตยสารทางอากาศ รายการประเภทนี้มีแต่ความหลากหลาย แต่ไม่มีความเป็นเอกภาพ รายการประเภทนี้ส่วนมากเน้นความบันเทิง เป็นรายการประเภท "สิ่งละอันพันละน้อย" เช่นอาจประกอบด้วย ประเภทเกมโชว์ รายการตลก แข่งขันทายปัญหา เป็นต้น

13. รายการสาระละคร (Docu-drama) อาจเรียก "สาระนิยาย" เป็นรายการมุ่งให้ความรู้และความบันเทิงพร้อม ๆ กัน ใช้รูปแบบละครวิหุผสมกับรูปแบบสารคดี โดยช่วงแรกจะเสนอรายการด้วยรูปแบบละครวิหุ โดยเล่าเรื่องให้ผู้ฟังตระหนักว่าสิ่งนั้น คือปัญหา สาเหตุของปัญหาเป็นอย่างไร ต่อจากนั้นจะเป็นช่วงเวลาของการแก้ปัญหา โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหลาย ๆ คนมาแสดงความคิดเห็น หรืออาจไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้รู้มาก็ได้ ซึ่งในช่วงหลังนี้อาจเสนอสาระเชิงวิชาการ การบรรยาย การสรุป การวิจารณ์หรือการอภิปรายประกอบรายการ

2.3 สื่อมวลชนกับการใช้ภาษา

สื่อมวลชน มีบทบาทและความสำคัญเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของบุคคลในด้านต่าง ๆ คือ เสนอข่าว ความคิดเห็น ความรู้ ความบันเทิง โฆษณา ประชาสัมพันธ์และบริการสาธารณะทำให้บุคคลที่อยู่ในสังคมมีชีวิตที่ก้าวหน้า ทันสมัย เกิดความคิด เกิดปัญหามองโลกเป็นอย่างกว้างขวาง ดังนั้นภาษาที่ใช้ทางสื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลต่อบุคคลทั่วไปอย่างมาก เพราะมักจะใช้ภาษาที่มีลักษณะดึงดูดความสนใจ เร้าใจ จดจำง่าย แต่มีความหมายที่สื่อได้ชัดเจน จะเห็นได้จากการใช้คำคะนองบางคำ ซึ่งเด็ก ๆ มักจะจดจำและนำมาถ่ายทอดกันในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นภาษาที่นิยมใช้กันเป็นที่แพร่หลาย (นภาพรณ, 2531) การใช้ภาษาของสื่อมวลชนมักจะผิดแปลกไปจากภาษาที่เราใช้กันอยู่ หรือผิดไปจากมาตรฐานของภาษาที่เคยกำหนดไว้ขาดความระมัดระวังในการใช้ภาษาบางครั้งมุ่งผลเพื่อการค้า เนื่องจากจุดประสงค์ของสื่อมวลชนแตกต่างจากจุดประสงค์ของผู้สอนภาษาไทย

2.3.1 อิทธิพลของสื่อมวลชน

สื่อมวลชน เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารที่มีระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ติดต่อสื่อสารกับคนจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว (ฐะปะนีย์และประภาศรี, 2520) และสื่อมวลชนก็มีอิทธิพลต่อนักเรียนในด้านการใช้ภาษาทั้ง การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน จึงทำให้คนบางกลุ่มอาจกล่าวได้ว่า สื่อมวลชนทำให้ภาษาไทยเสื่อมหรือวิบัติบ้าง (ปาริชาติ, 2525) (สุริย์ประกา, 2523) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษาในลักษณะข้างต้นว่า สื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับอย่างมาก เพราะนอกจากจะเผยแพร่ภาษาใหม่ที่เกิดขึ้นแล้ว บางครั้งยังเป็นต้นคิดถ้อยคำสำนวนที่ประหลาด ๆ ทั้งรูปและเสียง ขึ้นมากมาย ซึ่งส่งผลกระทบไปยังการเรียนการสอนภาษาไทย ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนไม่ค่อยระมัดระวังเรื่องการใช้ภาษา ไม่สนใจว่าจะถูกหรือผิดประการหนึ่งและมุ่งเพื่อความบันเทิงหรือการค้าอีกประการหนึ่ง(ชานาญ, 2522) ได้กล่าวถึง อิทธิพลของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ พอสรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

1. อิทธิพลทางด้านสติปัญญา คือ ทำให้ประชาชนเฉียบแหลมแตกฉานกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
2. อิทธิพลทางด้านค่านิยมและเจตคติ คือ สื่อมวลชนสามารถจูงใจประชาชนทั่วไปให้มีความคิดเห็นคล้ายตามไปในทิศทางที่ต้องการได้
3. อิทธิพลทางด้านอารมณ์ คือ สามารถให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน แต่ในทางกลับกันก็สามารถทำให้เกิดความสับสน ความรุนแรงจนกระทั่งส่งผลกระทบออกมาเป็นความรู้สึกนึกคิดหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ได้
4. อิทธิพลทางด้านคุณธรรม สื่อมวลชนที่มีคุณภาพสามารถที่จะยกจิตใจของมวลชนให้ขึ้นสู่ระดับของคุณธรรมได้ แต่ในทางตรงกันข้ามสื่อมวลชนที่ปราศจากความรับผิดชอบต่อสังคมก็อาจจะจุดชักพาให้ศีลธรรมเสื่อมไปจากจิตใจประชาชนได้เช่นกัน
5. อิทธิพลทางด้านพฤติกรรม บุคคลทั่วไปและเยาวชนมักมีพฤติกรรมเลียนแบบพฤติกรรมที่ปรากฏในสื่อมวลชน จากการวิจัยของนักศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศพบว่า เด็กในชั้นประถมศึกษามีความประทับใจในพฤติกรรมของ ชูบเปอร์แมนหรือวีรบุรุษ ในวิทยุโทรทัศน์โดยเฉพาะเด็กที่มีฐานะ

ครอบครัวยุคกลางจะชอบมนุษย์มหัศจรรย์มากที่สุด มีลักษณะที่เหลวไหลเพราะ เป็นวันที่ถูกล่อลวงทางความคิดได้มาก จนถึงกับแสดงพฤติกรรมเลียนแบบที่มีทั้ง ผลดีและผลเสียซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่เด็กเอง ขึ้นอยู่กับว่าพฤติกรรมอย่าง ใดที่สื่อมวลชนจะสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ชมได้มากกว่ากัน

6. อิทธิพลทางด้านการใช้ภาษา สื่อมวลชนที่อิทธิพลต่อบุคคลทั่วไป ทางด้านภาษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะสื่อมวลชนประเภทวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์สื่อประเภทนี้เป็นครูสอนภาษาที่มีอิทธิพลมาก บุคคล เรียนรู้ภาษาจากสื่อมวลชนโดยไม่รู้สึกตัว และมักจะใช้ตามอย่างกันไปโดย อัตโนมัติ และภาษาที่เรียนจากสื่อประเภทนี้ส่วนใหญ่ เป็นภาษาพูด

2.4 เขียนภาษาวิทยุ

(รัตนา, 2527) ได้กล่าวว่า วิทยุคือศิลปะเพราะรายการวิทยุซึ่ง ประกอบขึ้นด้วย ข่าววิเคราะห์ข่าว สารคดี บทความ บทสนทนา การสัมภาษณ์ การแสดง การบรรยายประกอบดนตรีและอื่น ๆ อีกมากมายหลายอย่างนั้น ล้วน เป็นงานด้าน "ศิลปะ" ทั้งสิ้น และเป็นศิลปะที่ค่อนข้างจะแปลกประหลาดกว่าศิลปะ อื่น ๆ อยู่สักหน่อย กล่าวคือ เป็นศิลปะที่ไม่มีตัวตนเพราะผลงานของการกระจาย เสียง ซึ่งก็มีความหมายชัดเจนในตัวแล้วว่า เสียงที่กระจายออกนั้นเป็นนามธรรม มิใช่รูปธรรม ศิลปะประเภทนี้ก็เหมือนกับวิชาศิลปะประเภทอื่นๆ คือ ต้องอาศัยการ ศึกษาค้นคว้าการเรียนรู้และฝึกฝนเอาใจใส่อย่างจริงจังและต้องประกอบด้วยใจ รักด้วยเป็นอย่างมาก จึงจะทำได้ดีจริง

งานวิทยุที่ทำกันในปัจจุบัน มักจะออกมาในรูปสื่อกาแฟกินเสียเป็น ส่วนใหญ่ เพราะขาดผู้ชำนาญงาน และแม้แต่ศิลปะของการเขียนภาษาวิทยุ นั้น พัง ดุก็ไม่น่าจะยากเย็นอะไร บางคนหรืออาจจะเป็นคนส่วนมากก็ได้ที่คิดว่า การ เขียนวิทยุ นั้นง่ายนิดเดียว คนไหนพูดภาษาไทยได้ลิ้นไม่แบงมูกไม่บี้ ก็น่าจะเป็น นักวิทยุได้ทุกคน

นี่เองเป็นจุดบกพร่องใหญ่ของรายการวิทยุของเราทุกวันนี้ และเป็น จุดหนึ่งที่ได้ถูกยกขึ้นอภิปรายกันแล้วอย่างกว้างขวาง เพื่อช่วยส่งเสริมรายการ วิทยุให้มีคุณค่ามากขึ้น

ภาษาวิทย์

ทุกรายการที่ออกทางวิทยุกระจายเสียง ควรเขียนด้วยภาษาเดียวกัน คือภาษาวิทย์ ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย จีน ฝรั่งเศส แยก ภาษากระจายเสียงย่อมเหมือนกันทั้งสิ้น คือ เป็นภาษาหนังสือผสมกับภาษาพูดออกมาเป็นภาษาวิทย์

ภาษาวิทย์ เป็นภาษาที่ผู้ประกาศใช้ อ่าน หรือ พูดทางวิทยุเพื่อให้ผู้ฟังทุกคนทุกชั้นและทุกระดับ เข้าหูและเข้าใจได้ทันที โดยไม่ต้องหยุดคิด เพราะเมื่อผ่านหูไปแล้ว ก็ไม่มีโอกาสจะกลับมาพลิกหรือบทวนดูได้อีก เหมือนการอ่านหนังสือ ภาษาวิทย์ คือ ภาษาสามัญที่ง่าย ชัดเจนไม่ยกย่อน ไม่วกวน ไม่มีคำยากหรือยุ่งจนเกินไป ไม่มีตัวเลขมาก ๆ ชวนให้สับสน ไม่มีคำแสดงต้องเป็นภาษาที่เรียบร้อยสุภาพ ประโยคสั้นกระชับรัดกุมได้ความสมบูรณ์ ไม่ยาวเยิ่นเย้อ เต็มไปด้วยซึ่ง และ แต่ ต่อ ฯลฯ หรือสันธานทั้งหลายที่ทำให้ประโยคยืดยาว วกวนไม่รู้ຈຈຈ ฟังแล้วไม่เข้าใจ และน่าเบื่อหน่าย

บางท่านที่มีความรู้สูงอาจมีความภาคภูมิใจในความรู้และความฉลาดปราดเปรื่องของตนเอง จนคิดไปเสียว่าถ้าพูดแบบธรรมดา ๆ ให้คนเข้าใจได้ง่าย ๆ แล้ว จะเป็นการเสียเกียรติภูมิของตนเอง เต็มใจจะไม่คืนทราบว่าภูมิสูงแค่ไหน ก็เลยต้องสรรหาคำยุ่งยากมาเรื่องมาใช้ผลก็คือ ผู้พูดเข้าใจเรื่องนั้นแต่เพียงผู้เดียว แต่ผู้ฟังส่วนมากแล้วก็ไม่จำเป็นเลยสักนิดที่จะต้องทนฟังอยู่คงจะเปลี่ยนสถานีหรือไม่ก็ปิดเครื่องรับเอาเสียง่าย ๆ เลยก็เป็นได้

สำหรับผู้ที่ไม่เข้าใจเช่นนั้น ขอให้นึกถึงตัวอย่างบุคคลสำคัญของโลกทั้งในอดีต และปัจจุบันไม่ต้องใครอื่นที่ไหน องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของไทยเราเองกระแสนพระราชดำรัสทุกครั้งทีพระราชทานในทุกโอกาส ทรงใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายที่สุด แต่ทรงจุดและได้ความชัดเจนแจ่มแจ้งจับใจและเข้าถึงจิตใจของราษฎรทุกชั้น ทุกหนทุกแห่ง อาริสโตเติล (Aristotle) ได้เคยสอนไว้ว่า จงคิดอย่างปราดเปรื่อง แต่จงพูดอย่างสามัญชนด้วยภาษาที่ให้คนอื่นเข้าใจ

ข้อควรจำในการใช้ภาษาทางวิทยุกระจายเสียง

ข้อควรจำในการใช้ภาษาทางวิทยุกระจายเสียง (รัตน, 2527)

1. ภาษาวิทย์ คือภาษาที่สุภาพ ง่าย กระชับ ไม่ยุ่งยากเย็นเยื่อ
2. บทวิทย์ที่ดี คือ เขียนให้ผู้ฟังฟังแล้วเกิดความรู้สึก สนุกติดตาม ติดตาม และเสียดายเมื่อฟังจบ
3. ส่วนสำคัญของบท ควรเน้นไว้ที่ตอนต้นและตอนจบของเรื่อง
4. บทวิทย์ ควรกะให้สั้นกว่าที่กำหนดไว้ให้นิดหน่อย ดีกว่ายาวเกินไป
5. ทำความเข้าใจและเข้าใจกับเรื่องที่จะเขียนก่อน แล้วจึงถ่ายทอดลงไปเป็นตัวอักษรออกเป็นภาษา "เล่าต่อ"
6. ชื่อคน ชื่อสถานที่ และจุดสำคัญของเรื่อง ควรกล่าวซ้ำบ่อย ๆ เพื่อให้ผู้ฟังจะได้ไม่ลืมว่ากำลังฟังเรื่องอะไรอยู่
7. บางข้อความที่ตัดมาจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ ควรนำเรียบเรียงตัดตอนใหม่ให้ฟังง่ายขึ้น
8. บทที่เขียน "เพื่อขาดเพื่อเหลือ" ควรจะวงเล็บและจับเวลาไว้เป็นตอน ๆ
9. หลีกเลี่ยงการใช้ตัวเลขยุ่งยาก ใช้ "ประมาณ" หรือ "เปรียบเทียบกับ" แทน
10. หมั่นซ้ำชื่อบ่อย ๆ ดีกว่าใช้สรรพนามมากเกินไป
11. บทที่จะใช้อ่านในห้องกระจายเสียง ควรต้องสะอาด ไม่ขีดฆ่าตก ต่อ ยุ่งเหยิงไปหมด
12. คำเล็ก ๆ น้อย ๆ จำเป็นต้องเขียนลงในแผ่นกระดาษ ไว้ใบต่อเติมเอาเองเวลาอ่านก็ได้
13. ผู้เขียนบทวิทย์ต้องไม่ตามใจผู้ฟังตลอดไป อย่าเสนอแต่สิ่งที่ผู้ฟังอยากได้เท่านั้น
14. บทวิทย์จะช่วย "ยกระดับ" ผู้ฟังได้ โดยการเสนอรายการที่แน่ใจแล้วว่า "จำเป็น" ถึงแม้จะไม่ใช่ว่าสิ่งที่ผู้ฟังต้องการ
15. อย่าคิดว่าผู้ฟังหลอกง่าย เพราะเขาติดตามรายการและเสียงของเราเสียแล้ว
16. รายการของเรามีผู้นิยมกว้างขวางมาก ผู้จัดรายการอย่าทะนงตนว่ารู้ดีและอยู่เหนือผู้ฟังเสมอ

17. วิทย์ คือ บริการสาธารณะ มีหน้าที่รับผิดชอบและมีบทบาทอย่างสูงต่อสังคม

18. ทุกเรื่องที่น่าออกอากาศ ควรได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าเสียก่อนทุกครั้งไป

19. ผู้ประกาศจะลืมตัวไม่ได้ ถึงแม้ว่าจะได้รับความนิยชมหรือมีชื่อเสียงโด่งดังเพียงใด

20. งานวิทย์ไม่มีวันบรรลุถึงความสุดยอดได้ เพราะเป็นงานที่ต้องแข่งกับเวลา และเหตุการณ์ของโลก

21. อย่าคิดว่า เวลาที่ซื้อได้จากสถานีเป็นของเรา รายการขาด ๆ เกิน ๆ ไปบ้างก็ไม่เป็นไร

22. ผู้ประกาศวิทย์ ควรถือว่าเป็นผู้ขายรายการ ไม่ใช่ขายเวลา

23. บทวิทย์ทุกเรื่อง ต้องอ่านล่วงหน้าและทำเครื่องหมายวรรคตอนไว้ก่อน พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่จะต้องใช้อ่าน

24. อ่านทวนบท ด้วยการออกเสียงดัง ๆ

25. เริ่มและจบรายการด้วยดนตรีที่ไพเราะที่สุด และเหมาะสมกับรายการที่สุดที่จะหามาได้

26. เสียงของผู้ประกาศ สะท้อนให้เห็นอารมณ์ของผู้พูด อย่าเอาอารมณ์ค้างไปใส่ให้ผู้ฟัง

27. วิธีเดียวที่จะทำให้เสียงแจ่มใสชวนฟัง ก็คือนั่งหน้าไมโครโฟนด้วยอารมณ์ที่แจ่มใสใบหน้ายิ้มแย้ม

28. ผู้ประกาศควรใจเย็น ไม่ตื่นตกใจง่าย ๆ ต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้

29. ผู้ประกาศควรใจกว้างขวาง รับคำติ-ชม และข้อคิดเห็นได้โดยไม่โกรธ

30. การทำงานวิทย์กระจายเสียง เป็นงานของหมู่คณะ มีช่างงานเฉพาะตน เพราะฉะนั้น ควรจะทำงานด้วยน้ำหนึ่งใจเดียวกันในนามของสถานี

31. ภาษาของชาติมีความไพเราะสูงส่ง ผู้ประกาศไม่ควรใช้ภาษาวิบัติหรือแสลง

32. ผู้จัดรายการควรหาเสียงแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาเสนอให้ผู้ฟังให้มากที่สุด

33. การตรงต่อเวลา เป็นคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับนักจัดรายการและผู้ประกาศทุกประเภท

34. คุณภาพของรายการสำคัญกว่าสิ่งอื่นใด

35. ผู้จัดรายการไม่ควร "ดุดุก" ผู้ฟัง ด้วยการจัดรายการประเภท "อะไรก็ได้"

36. อย่าคิดว่า การเป็นผู้ประกาศวิทยุนั้นแสนจะง่าย เพียงพูดให้เสียงดังเข้าไมโครโฟนก็เป็นที่ได้แล้ว

37. ผู้ประกาศควรประจำอยู่ในห้องส่งตลอดเวลาที่รายการของตนออกอากาศ ไม่ว่าจะเป็นขณะเล่นแผ่นเสียงหรือเปิดเทป

38. ผู้ประกาศวิทยุ อาจเปรียบได้เท่ากับครูภาษาของผู้ฟังเพราะฉะนั้นต้องฝึกฝนภาษาและการอ่านการพูดของตนอยู่เสมอ

39. ความสนใจของผู้ฟังแต่ละท้องถิ่นเป็นของสำคัญยิ่งสำหรับการจัดรายการ

40. การเปลี่ยนเสียงผู้ประกาศบ่อย ช่วยให้รายการไม่น่าเบื่อ

41. ผู้ประกาศควรใช้น้ำเสียงเหมือนกับพูดกับผู้ฟังคนเดียว ไม่ใช่คนหมู่มาก

42. จะเขียนเรื่อง เล่าเรื่องให้ได้ดี ต้องเปรียบเสมือนเป็นลูกตาให้ผู้ฟังได้เห็นภาพตามไปด้วย "ให้ผู้ฟังฟังด้วยตา มิใช่ฟังด้วยหูอย่างเดียวเท่านั้น"

43. ผู้จัดรายการและผู้ประกาศควรหาเวลาฟังรายการของตนเอง วิเคราะห์ตนเองให้มากที่สุด

44. ผู้ประกาศควรมีความรู้ทางเทคนิคบ้างพอสมควร โดยเฉพาะเทคนิคในห้องส่งกระจายเสียงและห้องควบคุม

45. ผู้ทำงานวิทยุกระจายเสียงทุกระดับ ต้องเป็นพลเมืองดีของชาติ รักษา名誉ของบ้านเมืองพอสมควร

46. ผู้จัดรายการควรหมั่นพิจารณาถึงความสนใจและธรรมชาติของผู้ฟัง ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันและปฏิกิริยา

47. ทุกรายการควรจบด้วยความกระชับ ไม่ซับซ้อนให้ผู้ฟังหนักสมองอยู่ เพราะหาคำตอบไม่ได้ ต้องคิดว่าผู้ฟังทุกคนต้องการคำตอบ

48. กระจายทุกแผ่นในห้องส่งต้องใช้กระดาษหนาลำดับหน้าไว้ชัดเจน

49. ใช้ดนตรีประกอบรายการดีกว่าความเงียบที่ชวนให้วังเวง ดนตรีท้ายรายการช่วยให้ผู้ฟังมีเวลาคิดทบทวนถึงสิ่งที่เพิ่งฟังจบลง

50. วิทยุกระจายเสียงจะถูกใจผู้ฟังทุกคน ทุกเวลา ย่อมไม่ได้เพราะความตั้งใจฟังความคิดเห็นและความกระตือรือร้นของแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน

2.5 ภาษาไทยทางวิทยุกระจายเสียง

เป็นที่ทราบกันดีว่า วิทยุกระจายเสียงเป็นเครื่องมือสื่อสารมวลชนที่เข้าถึงประชาชนมากที่สุด รองลงมาคือ โรงภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์วารสาร โทรทัศน์ และอื่น ๆ และผู้ฟังวิทยุก็มีตั้งแต่ผู้สูงอายุ ลงมาจนถึงเด็ก ๆ ในอาชีพต่าง ๆ กัน ปัจจุบันในประเทศไทยมีสถานีวิทยุอยู่เป็นจำนวนร้อย ๆ มีผู้จัดรายการ ผู้ประกาศเป็นจำนวนพัน ๆ ทั้งนี้นับเฉพาะจากที่ผ่านโรงเรียนการประชาสัมพันธ์ ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นที่ทั้งสถานีและผู้จัดรายการจะต้องแข่งขันกันดึงดูดผู้ฟังมาเป็นของตนให้มากกว่าที่อื่นหรือคนอื่น ๆ โดยการใช่วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ กัน

การออกเสียงทางวิทยุเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง และต้องประกอบด้วยความรู้ความชำนาญพอสมควร นอกจากน้ำเสียงซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจผู้ฟังเป็นอันดับแรกแล้ว ภาษาที่ใช้ก็นับเป็นสิ่งสำคัญเพราะถึงผู้พูดจะมีเสียงไพเราะเพริศพริ้งเพียงใด แต่ถ้าใช้ภาษา หรือพูดง่าย ๆ ว่า พูดไม่ดีก็ย่อมไม่มีคนฟัง การพูดในที่นี้หมายถึง วิธีการพูด และภาษาที่ใช้ว่าเหมาะสมกับการนำมาใช้นในงานวิทยุกระจายเสียงหรือไม่ โดยปกติ ภาษาที่เราใช้กันอยู่โดยทั่วไปมี 2 อย่าง คือ ภาษาเขียนและภาษาพูดซึ่งบางครั้งมีความแตกต่างกันอย่างมาก อย่างไรก็ตามในฐานะของนักจัดรายการวิทยุกระจายเสียงซึ่งนอกจากจะผลิตรายการด้วยตัวเองแล้ว ยังต้องออกเสียงด้วยตนเองในที่นี้จะกล่าวถึงการออกเสียงหรือการถ่ายทอดจากข้อเขียน ซึ่งเรียกว่าการอ่านอย่างหนึ่ง และการพูดอีกอย่างหนึ่ง

การอ่านทางวิทยุกระจายเสียง

ไม่ว่าจะเป็นการอ่านข่าวหรือบทความ หรือประกาศต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรืออักขรวิธีก่อน ส่วนที่ตามมาคือ ลีลาและระดับเสียง

หลักการอ่าน โดยย่อมีอยู่ 9 ประการคือ (จารุลินทร์, 2527)

1. อ่านตามอักขรวิธีของภาษาไทย เช่น หลักของอักษรนำอักษรควบ อักษรกล้ำ
2. อ่านตามอักขรวิธีของภาษาที่นำมาใช้ เช่น ภาษาเขมร บาลี สันสกฤต
3. อ่านตามความนิยม หรือ ความเคยชิน
4. อ่านตามวิธีคำสมาส หรือสนธิ
5. อ่านตามวิธีคำประพันธ์ หรือฉันทลักษณ์
6. หลักการอ่านตัวเลข และเครื่องหมายต่าง ๆ
7. คำวิสามานยนาม หรือชื่อเฉพาะ ต้องอ่านตามความต้องการของเจ้าของหรือชื่อเฉพาะนั้น ๆ
8. รักษาความสำคัญของบทที่อ่าน ไม่อ่านต่ৃতัว หรือเติมคำ
9. อ่านออกเสียงตัวสะกด พยางค์หน้า เชื่อมพยางค์หลัง

ลีลาการอ่าน แม้จะอ่านถูกอักขรวิธี แต่ถ้าลีลาการอ่านไม่ดี ไม่มีจังหวะจะโคน หรือวรรคตอนผิดที่ ก็จะเสียคุณสมบัติทั้งของผู้อ่าน และเรื่องที่อ่านด้วย พระยาอุปกิตศิลปสาร ได้แนะนำการอ่านไว้ ดังนี้

"ลีลาการอ่านเป็นข้อสำคัญ ต้องอ่านให้ชัด และให้ดังพอที่ผู้ฟังจะได้ยินทั่วกันแต่ไม่ดังเกินไปจนเป็นร้องขายขนม"

1. ร้อยแก้ว ควรอ่านให้เป็นเสียงพูด คำนึงถึงความให้ดังและช้ากว่าปกติเล็กน้อย เพื่อให้ผู้ฟังตั้งใจฟัง แล้วจึงผ่อนเสียงลงเป็นปกติและเร็วเข้าจนลงวรรคจึงหยุด เมื่อขึ้นต้นใหม่ก็ทำแบบเดียวกัน พยายามหยุดหายใจที่จบวรรคหรือจบคำ อย่าหยุดคาบคำ ถ้าคำใดเป็นสำคัญก็ให้น้ำหนักคำให้ชัดเจน และต้องควบคุมน้ำเสียงลีลาให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง คือถึงเรื่องใด ให้ทำเสียงแข็งกร้าว และเร็ว ถึงเรื่องอ่อนหวานก็ทอดเสียงให้อ่อนหวาน เป็นต้น

2. ร้อยกรอง ไม่ว่าจะเป็นคำประพันธ์ชนิดใด ให้หยุดตามวรรคของคำประพันธ์นั้น ๆ ถ้าถึงคำรับกันแม้ว่าไม่ใช่วรรค ก็ให้ทอดจังหวะเล็กน้อย

เพื่อให้คล้องจองกันและต้องมีลีลาให้ตรงตามเนื้อเรื่องด้วยเช่นเดียวกัน

การออกเสียงภาษาต่างประเทศในการกระจายเสียง ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งทีหลีกเลี่ยงไม่พ้นในการจัดรายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้จัดรายการประเภทข่าว และนับวันจะยิ่งเพิ่มขึ้น เนื่องจากการติดต่อคมนาคมก้าวหน้ารวดเร็ว

1. ถ้าเป็นคำที่นำมาใช้กันจนเป็นปกติเสมือนคำไทยแล้ว ให้อ่านตามแบบไทย

2. ชื่อสถานที่ต่าง ๆ ของต่างประเทศ จะมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีให้อ่านตามที่คณะกรรมการบัญญัติศัพท์แห่งราชบัณฑิตยสถาน ร่วมกับผู้แทนสถาบันที่เกี่ยวข้องได้กำหนด ส่วนมากจะไม่มีคำอ่านผันเสียงวรรณยุกต์นอกจากที่จำเป็น แต่ควรระวังบางชื่อเมื่อออกเสียงอย่างภาษาไทยไปแล้ว อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือขบขัน หรือถึงขั้นหยาบคายด้วย

3. คำต่างประเทศที่เป็นชื่อบุคคล ควรออกเสียงให้ใกล้เคียงกับเจ้าของชื่อ

การพูดทางวิทยุกระจายเสียง

ได้มีการพิจารณาให้ข้อคิดเห็นกันมานานว่า ทำอย่างไรถึงจะทำให้การพูดวิทยุได้ผลที่สุดในที่สุดก็สรุปว่า ผู้ทำตามตำราว่าด้วยการพูดในที่สาธารณะจะเป็นนักพูดวิทยุที่ประสบความสำเร็จ แต่การพูดทางวิทยุนั้นยากกว่าตรงที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังต่างก็มองไม่เห็นซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตามมีอยู่ไม่น้อยที่นักพูดวิทยุที่มีชื่อเสียง มีแฟนทั่วเมืองหลายคนไม่เคยรู้หลักของการพูด และท่านเองเดียวกันนักพูดวิทยุที่หาหลักการพูดทุกอย่างกลับไม่มีคนฟัง หรือไม่มีคนรู้จัก

จากเอกสารวิชาการของสถาบันฝึกอบรมด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สำหรับประเทศแถบเอเชียและแปซิฟิก ได้ให้ข้อเตือนใจในการพูดทางวิทยุไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. It is person to person (ตัวต่อตัว)

- แทนตัวผู้พูดว่า ผม ดิฉัน หรือคำที่มีความหมายเดียวกันในภาษาไทยภาคอื่น หรืออาจจะเรียกชื่อตัวเองแทนบ้าง

- แทนตัวผู้ฟังว่าคุณ ท่าน หรือคำที่มีความหมายเดียวกันในภาษาไทยภาคอื่น

- ใช้คำแสดง หรือวลี หรือประโยคที่แพร่หลายในขณะนั้นได้แต่
ต้องไม่หยาบโหลนหรือเป็นคำพวน

2. It is spoken (พูดคุย)

- ไม่พูดภาษาเขียนแบบในวรรณคดี
- ไม่ต้องคำนึงถึงหลักไวยากรณ์
- ไม่ใช้คำหรูหรา

3. It is heard once (ได้ยินครั้งเดียว) จึงควร

- ใช้ภาษาง่ายๆ ให้เหมาะกับเรื่องที่พูด และเหมาะกับผู้ฟัง
- ใช้ประโยคง่ายๆ สั้น ไม่มีคำเชื่อม หรือคำขยายมากมาย
- ใช้เทคนิคพูดซ้ำความ แต่ไม่ใช่ซ้ำคำ โดยบอกผู้ฟังว่าเราจะเล่าเรื่องอะไร จากนั้นก็เล่าเรื่องนั้นและตอนจบอีกครั้งว่าเราเล่าเกี่ยวกับอะไรไปแล้ว วิธีนี้จะช่วยให้คนฟังจำเรื่องที่เรากล่าวไม่แม่นยำขึ้น

4. It is sound only (เสียงและคำต้องมีความหมายให้เข้าใจง่ายอยู่ในตัว)

- ตัวเลขมาก ๆ ให้ใช้วิธีประมาณ
- เปรียบกับสิ่งที่เข้าใจและนึกภาพได้
- คำที่ใช้ควรมีภาพพจน์อยู่ในตัว เช่น ถ้าบอกว่าเสียงดัง ผู้ฟังจะนึกไม่ออกว่าดังแค่ไหน แต่ถ้าบอกว่า เสียงดังเหมือนฟ้าผ่า หรือเสียงดังจนสเปกแกวหู ผู้ฟังก็พอจะคะเนได้
- ควรย่ำคำเพื่อให้เกิดอารมณ์คล้ายตาม ลองเปรียบเทียบสองประโยคต่อไปนี้
- "หมอไม่มีห้องผ่าตัด, เครื่องมือ, ยาสลบ, ยาฆ่าเชื้อนอกจากมิดทาศรัวเล่มหนึ่ง"
- "หมอไม่มีห้องผ่าตัด ไม่มีเครื่องมือ ไม่มียาสลบ ไม่มีแม้แต่ยาฆ่าเชื้อ นอกจากมิดทาศรัวเล่มเดียว"

และขณะที่พูดประโยคที่สอง ใช้เสียงเน้นคำว่า ไม่มี....

นอกจาก จะทำให้ผู้ฟังมองเห็นภาพตามได้และปล่อยอารมณ์คล้ายตามไปด้วย ผู้พูดทางวิทยุจะต้องนึกถึงผู้ฟังอยู่ตลอดเวลา และต้องนึกชนิดเอาใจเขามาใส่ใจเราด้วย การเป็นนักวิทยุต้องใจกว้าง ยอมรับคำติชมอย่างหน้าขึ้น ไม่ถือโกรธ และพยายามปรับปรุงภาษาพูดของตนอยู่เสมอ

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และได้แบ่งออกเป็นงานวิจัยในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศดังนี้

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับการรับฟังวิทยุกระจายเสียง งานวิจัยเกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียง เพื่อการศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์และการประเมินโครงการ ที่เกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียง และบทบาทของการสื่อสารมวลชนต่อการพัฒนาวัฒนธรรมในบางจังหวัด ซึ่งผลวิจัยเหล่านั้นโดยสรุปมีดังนี้ คือ

งานวิจัยเกี่ยวกับการรับฟังวิทยุกระจายเสียง

(สมมิตร, 2524) ได้ศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเมืองมีจุดมุ่งหมายในการรับฟังวิทยุเพื่อติดตามข่าวสาร ในขณะที่ประชาชนในเขตชนบทมีจุดมุ่งหมายในการรับฟังวิทยุเพื่อความบันเทิง และมีช่วงเวลาในการรับฟังที่แตกต่างกัน รายการที่ชอบของประชาชนในเขตเมืองชอบฟังเพลงลูกทุ่ง ละครวิทยุ ข่าวท้องถิ่นและรายการส่งเสริมการเกษตร ส่วนความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อศึกษานั้นมีความต้องการที่แตกต่างกัน แต่มีความชอบผู้ดำเนินรายการและรูปแบบการจัดรายการเหมือนกันและการศึกษาของ (ธัญลักษณ์, 2534) ได้ทราบว่าประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี สามารถรับทราบข่าวสารเรื่องราวจากสื่อต่าง ๆ ได้หลายประเภทแต่ที่นิยมมากที่สุดคือสื่อวิทยุกระจายเสียงกลุ่มตัวอย่างนิยมรูปแบบของรายการที่นำเสนอในลักษณะผู้จัดรายการ (Radio Programmer) พูดคนเดียวตั้งแต่ต้นจนจบ และมีความต้องการรับฟังเกี่ยวกับการเกษตรทั่วไป เพิ่มขึ้น ส่วนความนิยมรับฟังรายการเกี่ยวกับข่าวทั่วไป สำหรับความสนใจของเยาวชนในชนบทจังหวัดขอนแก่นที่มีต่อรูปแบบการวิทยุกระจายเสียงของ (เสนอ, 2532) นั้น ปรากฏว่าความคิดเห็นของเยาวชนในการรับฟังวิทยุส่วนมาก เห็นว่าฟังวิทยุเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เห็นว่าฟังวิทยุเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด เยาวชนในชนบทที่ต่างเพศกันจะแตกต่างกันเฉพาะลักษณะการรับฟังวิทยุเท่านั้น เรื่องอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีลักษณะการรับฟังวิทยุ และความคิดเห็น

ที่เก็บ

เกี่ยวกับประโยชน์ในการรับฟังวิทยุแตกต่างกัน และเขวาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความถี่ในการรับฟังวิทยุ เวลาในการรับฟังวิทยุลักษณะการรับฟังในแต่ละครั้ง มีความแตกต่างกันทางสถิติ ผลการศึกษาของ (จิราภรณ์, 2521) ในเรื่อง ความสนใจของเด็กในการรับฟังวิทยุที่จัดขึ้นเพื่อเด็กนั้นพบว่า เด็กชอบรายการ ที่ผู้ดำเนินรายการคนเดียวพูดแบบบรรยายและมีดนตรีประกอบ เป็นรายการที่ ให้ความรู้ในระดับมาก ส่วนรายการข่าวและบันเทิง เด็กสนใจในระดับปาน กลางแต่สนใจรายการโฆษณาในระดับน้อย และชอบรายการที่มีความยาว 1 ชั่วโมง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับวิทยุเพื่อการศึกษา

ประสิทธิภาพของรายการวิทยุในโครงการศึกษานอกโรงเรียนเรียนทาง วิทยุ และไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคใต้ของ (วีระพันธ์, 2522) ได้พบว่า นักศึกษานิยมฟังรายการวิทยุเพื่อมุ่งหวังจะนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และมีความต้องการให้เปลี่ยนแปลงเวลาในการออกอากาศ เพื่อไม่ให้ตรงกับเวลาทำงาน ส่วนรูปแบบของรายการนั้นตรงกับความต้องการ ของนักศึกษาอยู่แล้ว รายการที่นักศึกษาชอบฟังมากที่สุดคือ รายการเพลงลูกทุ่ง ส่วนความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อแนวการจัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษา นักศึกษาชอบรายการวิทยุที่มุ่งเสริมความรู้ และประสบการณ์มากกว่า รายการวิทยุที่ให้ความรู้ในเนื้อหาโดยตรงการศึกษาของ (สมโภช, 2521) เกี่ยว กับความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงทางการศึกษาสำหรับโครงการศูนย์ การศึกษาต่อเนื่อง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่า ประชากรต้องการความรู้ทาง วิชาชีพมาก ส่วนรายการทางวิชาการประชากรต้องการรายการศึกษาทั่วไปและ สังคมวิทยาเบื้องต้น สำหรับรายการสารคดีและความรู้ทั่วไปประชากรต้องการ รายการสุขภาพและอนามัยรายการส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ และรายการแนะนำ กฎหมายสำหรับประชาชน และแนวทางในการจัดรายการต่าง ๆ เช่น ควร ทราบพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนรายการมีเพลงประกอบที่น่าฟัง มีรูปแบบและเทคนิค การเสนอแบบต่าง ๆ ผู้อ่านมีน้ำเสียงดี แต่ละรายการควรมีเพลงคั่น 5-10 นาที รายการควรจบเป็นตอน ๆ จากง่ายไปหายากตามที่รัฐบาลที่มีคุณภาพโดย เท่าเทียมกันแก่ประชาชนในทุกท้องถิ่น (อรมณี, 2529) ได้ศึกษาเรื่อง การ วิเคราะห์รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ของสถานีวิทยุกระจายเสียง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าเนื้อหาของรายการไม่ตรงกับกลุ่มผู้ฟังที่ต้องการฟัง ผู้ฟังชอบรูปแบบบรรยายและจบเป็นตอนๆ ในแต่ละครั้งต้องการให้มีการย้ำขอความที่สำคัญมีเอกสารประกอบรายการผู้ฟังมีความเห็นว่าสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ และศัพท์ทางวิชาในรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาได้ สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยนั้นมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการใช้สื่อสารมวลชนในการสอนภาษาไทย (ประนอม, 2532) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทย และนักเรียนเกี่ยวกับการใช้สื่อมวลชนในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเขตการศึกษา 7 เห็นว่าการนำสื่อมวลชนไปใช้ในการเรียนการสอนทักษะการฟัง การพูด การเขียน และวรรณคดีไทยมีการปฏิบัติน้อยทั้ง ๆ ที่ครูและนักเรียนต่างมีความเห็นว่าสื่อมวลชนมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมาก (สมบุรณ์, 2531) พบว่า การใช้วิทยุสองทางในการให้คำปรึกษาทางวิชาการ เป็นวิธีการที่ดีในการช่วยแก้ปัญหาของการศึกษาเนื้อหาบทเรียน ควรมีการบริหารทุกวันและเห็นว่าการใช้วิทยุสองทางจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น และเป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โครงการเสนอแนะเพื่อจัดตั้งสถานีวิทยศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยเปิดในประเทศไทยของ (วนิดา, 2520) พบว่ามหาวิทยาลัยเปิดจำเป็นต้องมีสถานีสมาช่วยจัดระบบการเรียนการสอน โดยการปรับปรุงสถานีวิทยสถาบันการศึกษา ให้ขยายงานไปทางด้านการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเปิด ถ้ามีการจัดตั้งสถานีวิทยศึกษาขึ้นควรเป็นหน่วยงานเอกเทศ สังกัดมหาวิทยาลัยเปิด งบประมาณในการดำเนินการก่อสร้างควรมาจากงบประมาณแผ่นดิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้วิทยุกระจายเสียง และการสอนทางไปรษณีย์มาจัดการการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยทางวิทยุกระจายเสียง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ และกลุ่มทักษะภาษาไทยทางวิทยุกระจายเสียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ของการศึกษาจาก (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2528) ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ทางวิทยุกระจายเสียงทั้งชั้น ป.1 และ ป.2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนในชั้นปกติ และโดยส่วนรวมพบว่านักเรียนชั้น ป.1 และ ป.2 ที่เรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยทางวิทยุหรือการเรียนในชั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์และการประเมินโครงการ
ที่เกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียง

รายงานการประเมินผลโครงการพัฒนาวิทยุกระจายเสียงเพื่อการ
ศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประเมินผลการศึกษา การศึกษาแห่งชาติ
(2529) ผลการประเมินคุณภาพรายการวิทยุเพื่อการศึกษา พบว่า รายการ
วิทยุเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และมีสาระ
ประโยชน์ต่อความต้องการของนักเรียน นักศึกษา เยาวชน ผู้ใหญ่ และผู้สนใจ

งานวิจัยวิทยุกระจายเสียงเกี่ยวกับสาธารณสุข

(เพ็ญศรี , 2524) ได้ศึกษาเรื่องอิทธิพลของสื่อกับการให้ความ
รู้การส่งเสริมเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก
เขต 4 จังหวัดขอนแก่น ผลจากการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการเผยแพร่ให้
ความรู้ในเรื่อง การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของกระทรวงสาธารณสุขโดยการใช้สื่อ
ต่าง ๆ คือสื่อบุคคลวิทยุกระจายเสียง เสียงตามสายและป้ายประกาศ ได้ผล
เป็นที่น่าพอใจการใช้สื่อมวลชน โดยเฉพาะวิทยุกระจายเสียง สามารถเข้าถึง
สตรีชนบทได้มากกว่าสื่อโทรทัศน์แต่การใช้วิทยุเพื่อปลูกฝังโภชนาการ อาจต้อง
มีรูปแบบของรายการสอดคล้องกับนิสัยการใช้สื่อหรือความนิยมของสตรีกลุ่มเป้าหมาย
เช่น เพลงลูกทุ่ง ละครวิทยุ (ทัศนาวดี, 2524) ได้ศึกษาเรื่องช่องทาง
การรับสารที่มีผลต่อการยอมรับการคุมกำเนิดแบบชั่วคราวและแบบถาวร ของ
สตรีผู้รับบริการที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์นั้นพบว่า สำหรับความน่าเชื่อถือที่มีต่อ
แหล่งข่าวที่เป็นสื่อมวลชนหากเป็นข่าวสารประเภททั่วไป ผู้รับบริการมักเชื่อถือใน
สื่อวิทยุ

งานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนต่อการพัฒนาวัฒนธรรม

จากการวิจัยในจังหวัดอุบลราชธานีของเชาวนประภาและ(ภัทราภรณ์,
2529) จังหวัดสงขลาของ (ณรงค์ นงคราญ และ สุนันทา, 2529) กรุงเทพมหานคร
ของณัฐพล และ (คนอื่น ๆ, 2529) จังหวัดชลบุรีของ (ทัศนีย์
และสมศักดิ์, 2529) จังหวัดเชียงใหม่ของ (ปรีญา และจินตนา, 2529)
พบว่าสื่อมวลชนที่อยู่รอบครองของประชาชนมากที่สุด ได้แก่ วิทยุ และ

ประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี สงขลา ชลบุรี สนใจเรื่องข่าวสารที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ส่วนกรุงเทพมหานครสนใจเรื่องเกี่ยวกับการทำงานและบันเทิง จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนรับทราบข่าวจากวิทยุ เทป และหนังสือพิมพ์ในเวลาเช้ามากที่สุด ข่าวที่นิยมฟังมากที่สุดคือ ข่าวประจำวันทั่วไป รองลงมาคือ ข่าวนันทิและกีฬา

2.4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Foster, Jimmy Wheless (1983) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างหลักในการสอนหลักสูตรวิชาในระดับอุดมศึกษา โดยทางวิทยุกระจายเสียง ซึ่งจุดมุ่งหมายในการเรียนวิชานี้ เพื่อพัฒนาโครงสร้างหลักในการเรียนหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ผ่านทางวิทยุกระจายเสียง และเพื่อที่จะประเมินค่าของสถานีวิทยุกระจายเสียงต่าง ๆ ในรัฐ North carolina ว่ามีผลประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเพียงใด ผลก็คือสถานีวิทยุกระจายเสียงในรัฐ North Carolina มีอัตราการเรียนตอบสนองจากผู้ฟังหรือผู้เรียนถึง 80 % และการวิจัยพบว่าในระยะ 5 ปีที่ผ่านมาไม่ได้มีหลักสูตรการเรียนทางวิทยุกระจายเสียงเลย นอกจากนี้การวิจัยยังบอกว่าส่วนใหญ่การเรียนทางสถานีวิทยุกระจายเสียงต่าง ๆ นั้น มีผู้สนใจที่จะเรียนและเข้ารับการอบรมเพื่อผลิตรายการทางวิทยุกระจายเสียงให้ดีขึ้น

Glasser, -Theodore-L. (1983) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "การแข่งขันและความหลากหลายในเรื่องรูปแบบของวิทยุ : ประเด็นเรื่องโครงสร้างและความถูกต้อง (ทางกฎหมาย) "เรื่องการแข่งขันด้านกระจายเสียงอาจจะไม่สามารถสร้างรายการที่มีความหลากหลายนั้น เป็นหัวข้อที่ถกเถียงกันมานานในกลุ่มนักวางนโยบาย และไม่มีการถกเถียงที่ไหนที่จะเข้มข้นเด็ดขาดกว่าในการนำรูปแบบต่าง ๆ ของวิทยุมาใช้ปฏิบัติจริง ๆ ขณะที่ FCC ชอบที่จะตั้งคำถามในเรื่องความหลากหลายให้เป็นเรื่องของความต้องการของตลาด, ทาง the District of Columbia Court of Appeals กลับกระตุ้นให้ FCC พิจารณา/ปรับนโยบายเรื่องการไม่เข้าไปแทรกแซง ในปีของ (มติ) "FCC V. WNCE Listeners Guild ปี 1981", the Supreme Court ได้ตำหนิ the Court of Appeals และยอมรับความต้องการของ

FCC ที่พึ่งพา แรงผลักดันของตลาดในการประชาสัมพันธ์ความหลากหลายในรายการบันเทิงต่าง ๆ และเช่นกัน the Court ก็สนับสนุนนโยบาย "การแข่งขัน" ไม่ใช่ "ความหลากหลาย" และเน้นองค์การอิสระ ไม่เน้นสวัสดิการสำหรับผู้บริโภค เน้นผู้ประกอบการไม่ใช่ผู้ฟัง ซึ่งตรงข้ามกับมติของ "Read Lion" ในปี 1969 (เมื่อ the Court เน้นเรื่อง "สิทธิในการฟัง" ข้อตกลงของ WNCN ก็ไม่สามารถทำให้ FCC ให้คำนิ่งถึงมาตรการด้วยโดยการประเมินรายการต่าง ๆ ในทางปฏิบัติ format นโยบายของ FCC ปฏิเสธที่จะมีรายการ (วาไรตี้) ที่หลากหลาย และไม่คำนึงว่าการแข่งขันในตลาดขัดแย้งกับแนวคิดที่จะมีรายการแบบมาก ๆ

Leidman, - Mary - Beth. (1986) ศึกษาวิจัยเรื่องกรณีศึกษาเรื่องวิธีการศึกษาสถานีวิทยุ FM ที่ไม่มุ่งผลทางการค้า

เพื่อตรวจสอบวิทยุ FM ของมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่มุ่งเน้นทางการค้า ได้มีการสำรวจสถานีวิทยุของมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ตามที่ระบุในหนังสือกระจายเสียงประจำปี 1982 (N=6/0) โดยให้สอบถามตามข้อมูลด้านประชากร, เงินทุน, โครงสร้างองค์กร, เจ้าหน้าที่บุคลากร, การจัดการ, รายการสถานี และหลักการหรือคัมภีร์ทางงาน โดยมีคำถามที่จะชี้ว่าความสัมพันธ์ของ National Public Radio (NPR) โดยถูกแยกแยะและนำมาพัฒนาเป็นหัวข้อย่อย ผลการศึกษาค้นคว้านี้ได้มาจากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 243 ฉบับ (อัตราการตอบแบบสอบถาม 12 = 36.3%) ค่าตอบ NPR = 51, ตัวแทนจำนวน 7.91 % จากจำนวนประชากรทั้งหมด และจำนวน 21 % ได้ส่งแบบสอบถามคืน ได้มีการกำหนดกลุ่มที่ไม่หวังผลทางการค้าขึ้น 3 กลุ่มคือ NPR ที่กำหนด, non-NPR ขนาดใหญ่ (มากกว่า 10 วัตต์) และ non-NPR ขนาดเล็ก (10 วัตต์หรือต่ำกว่า) ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า (1) สถานีส่วนมากถูกคาดหวังว่าจะดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ โดยใช้จ่ายเงินไม่มาก (2) สถานีวิทยุ(NPR)แห่งชาติ มีพื้นฐานด้านงบประมาณดีกว่ากลุ่มอื่นๆ (3) วิทยุที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ NPR ขาดการสนับสนุนด้านเทคนิคต่างๆ (4) รูปแบบของสถานีแตกต่างกัน เนื่องจากความคาดหวังของแต่ละกลุ่มหรือสถาบัน (5) รายการต่าง ๆ มีขอบข่ายด้านเพลงเต็มที่ตั้งแต่เพลงคลาสสิก จนถึงเพลงแจ๊สและร็อก และ (6) หลักการที่แตกต่างของสถานีขึ้นอยู่กับทรีสต์

ตลาดของสถานี และ (format) รูปแบบที่เลือก การศึกษาครั้งนี้ได้มีคำแนะนำสำหรับปรับปรุงแบบสอบถามและขั้นตอนการสำรวจสำหรับการศึกษาต่อไป

Woal, - Michael. (1986) ศึกษาการฟังในรูปแบบเดิม ๆ :
ชาววิทยุทุกข่าว

การศึกษานี้ได้วิเคราะห์ทางสถิติในเรื่องการฟังข่าวทางวิทยุทุกข่าวในรูปแบบเดิม ๆ และจะระบุลักษณะที่ดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง โดยศึกษาจากนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 30 คน ซึ่งมีประสบการณ์ในการฟังข่าววิทยุตั้งแต่ฟังเป็นประจำเป็นระยะเวลาหลาย ๆ เดือน จนถึงประเภทที่ฟังประมาณ 5-7 วันต่อสัปดาห์มาเป็นเวลาหลายปีแล้ว ผู้ตอบคำถามทั้งหมดนี้จะถูกสุ่มเอาจำนวน 1-4 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะฟัง 1 ใน 2 ช่วงระยะเวลาของข่าวทั้งหมดในสถานที่ที่เป็นทางการ เช่น ร้านขายกาแฟและรถยนต์ เป็นต้น หลังจากที่ฟังข่าวแต่ละคนจะถูกแยกออกไปอยู่ในห้องเล็ก ๆ พร้อมด้วยเทปอัด 2 เครื่อง ซึ่งเทปตัวหนึ่งจะเปิดอัดตลอด อีกอันหนึ่งก็เปิดการกระจายเสียงจากหัวข้อที่ถูกกำหนดเนื้อหา หัวข้อ และลักษณะที่ดึงดูดความสนใจในครั้งแรกที่ฟัง และจะให้คะแนนแต่ละองค์ประกอบจาก 1-9 คะแนน ความเหมือนกันของรูปแบบของความสนใจต่อข่าวทั้ง 2 ช่วง ชี้ให้เห็นถึงรูปแบบซ้ำซากของข่าวทั้งหมด ขณะที่การเปรียบเทียบทางสถิติของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟัง บางคนฟังที่รายการ 2 ตอน สามารถเป็นได้แค่ข้อเสนอแนะ มันเป็นข้อสนับสนุนความประหลาดใจของการตรวจสอบแบบไม่เป็นทางการ, ข้อค้นพบของการวิเคราะห์เนื้อหา และหลักฐานด้านเนื้อหาของรายละเอียดผู้ผลิตข่าวทุกข่าว ข้อค้นพบทางสถิตินั้นน่าสนใจเพราะสะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ของผู้ฟังข่าววิทยุตามที่คุ้นเคย และคาดเดาว่านั่นคือรูปแบบที่ซ้ำซาก การเปลี่ยนห้องอัดเสียงข่าวและน้ำเสียงที่แตกต่าง มีอิทธิพลต่อความสนใจของผู้ฟัง

Peasey, Jeanette Helga. (1989) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการบริการสาธารณสุขด้านการกระจายเสียงของเยอรมันตะวันตก จากสถานการณ์ปัจจุบันแบบ monopoly (การผูกขาด) ไปเป็นแบบใหม่ dual system คือทั้งบริการสาธารณสุขและการกระจายเสียงของเอกชน การศึกษานี้วิเคราะห์การพัฒนาด้านการเมืองที่มีผลต่อการเปลี่ยนมาเป็นระบบ dual system และอภิปรายเรื่องบทสรุปของ interland agreement

(ข้อตกลงภายใน) เรื่องการรับรององค์กรการกระจายเสียงในปี 1987 และจะเน้นถึงการประกาศของ Federal Constitutional Court (ศาลรัฐธรรมนูญของสหพันธ์รัฐ) ในเดือน พ.ย. 1986 และ มี.ค. 1987 ซึ่งกำหนดปัจจัยในการบริการสาธารณะด้านการกระจายเสียงใหม่ เหมือนเช่นในกฎข้อบังคับ รัฐธรรมนูญของ Grundversorgung

ปฏิกิริยาของนักกระจายเสียงที่บริการสาธารณะต่อการแข่งขันทางการค้า สามารถตรวจสอบได้จากการปรับปรุง TV เมื่อเร็ว ๆ นี้ และพยายามที่จะขยายเคเบิลทีวี, ดาวเทียม, และการกระจายเสียงในภูมิภาคย่อย ๆ ซึ่งทั้งหมดนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างข้อจำกัดให้นักกระจายเสียงบริการประชาชน สามารถตอบโต้กับเอกชนโดยใช้ทรัพยากรของตนเอง

จากการศึกษาพบว่า การตอบสนองของการกระจายเสียงบริการสาธารณะต่อการแข่งขันทางการค้า ถูกขัดขวางโดยขบวนการที่สลับซับซ้อนของนักกำหนดนโยบายที่ดิน และประเด็นทางการเมืองที่มีผลต่อเงินทุนของการกระจายเสียงบริการสาธารณะและยังต้องต่อสู้แข่งขันกับโครงสร้างทางการเมืองและปรับเปลี่ยนรายการ ซึ่งไม่สามารถต่อต้านได้เพียงพอถ้าความตั้งใจทางการเมืองต่อการสนับสนุนระบบลดลง ข้อจำกัดของการสนับสนุนสามารถวัดได้จากความตั้งใจเจตนาทางการเมืองในการที่จะรับประกันเรื่องแหล่งเงินทุนที่เพียงพอ การรักษาไว้ซึ่งการกระจายเสียงของสาธารณะมีความสัมพันธ์ (ใกล้ชิด) กับการตัดสินใจกับผู้อื่นที่อยู่นอกการกระจายเสียง อย่างไรก็ตามการศึกษานี้สรุปได้ว่า การยึดมั่นต่อความสมดุลย์ของรายการตลอดมา จะช่วย ARD และ ZDF ให้ยึดได้จากอิทธิพลทางการค้า และการที่มีความตั้งใจผลิตความเพลิดเพลินที่มีคุณภาพจะทำให้คนไม่เปลี่ยนไปชอบช่วงอื่น จึงมีผลต่อกระแสผลักดันจากการเมืองที่ต้องการรื้อถอนระบบทั้งหมดนั้นเป็นไปได้ยากยิ่งขึ้น

Poole, Carolyn Elizabeth (1989) ศึกษาวิจัยทฤษฎีตำแหน่งทางการตลาด : มีผลใช้ในการนำไปบริหารงานของการศึกษาในระดับสูง โดยอาศัยสื่อทางวิทยุกระจายเสียง จุดมุ่งหมายในการศึกษาเรื่องนี้ก็คือ เพื่อตรวจสอบถึงข้อประโยชน์ของทฤษฎี Rise & Trout ซึ่งเป็นทฤษฎีการตลาดและตั้งอยู่บนพื้นฐานทางตำแหน่งทฤษฎีนี้จะใช้สำหรับนักบริหารงาน ซึ่งนำมาดำเนินการโดยได้รับอนุญาตจากสถาบันการศึกษาระดับสูง ให้ทำการจัดผ่านทางสถานีวิทยุ

กระจายเสียงได้ การจัดรายการ ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีที่มีส่วนสรุปจากผู้เชี่ยวชาญในการนำเสนอเรื่อง การจัดการ และเห็นว่าการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงนี้มีส่วนสำคัญเกี่ยวกับการนำสิ่งที่ได้ไปใช้ในการสอบของสถาบันการศึกษา

Mbalia, Ahmed Fletcher (1990) ศึกษาวิจัยเรื่องระบบการพัฒนาศึกษานอกหลักสูตรของรายการวิทยุ จุดมุ่งหมายก็เพื่อแสดงถึงระบบการพัฒนาศึกษานอกหลักสูตรของรายการวิทยุ ซึ่งจะเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองของนานาชาติกับสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ การศึกษาจะแบ่งออกเป็นหลายหัวข้อ เช่น โรคเอดส์ การตั้งครรภ์ในเด็กวัยรุ่นและยาเสพติด โดยจะมีการนำแนวความคิดจากบุคคลหลายท่าน ซึ่งต้องการรณรงค์การศึกษา นอกเหนือจากโครงสร้างการศึกษาที่มีอยู่เดิมและข้อสรุป และแบ่งเป็น 2 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ ข้อ 1. จะบอกถึงความสำคัญของการศึกษาทางเทคโนโลยีต่อการสร้างสรรค์การศึกษา ข้อ 2. คือผลสรุปคร่าว ๆ เป็นศักยภาพของสถานีวิษุกระจายเสียงที่มีผลกระทบต่อการศึกษา

Sedman, David M. (1990) ได้ศึกษา FMX และมาตรฐานทางเทคนิค (เทคโนโลยีกระจายเสียง)

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อตรวจสอบเทคโนโลยีกระจายเสียงของวิทยุ FMX ตั้งแต่ริเริ่มมาและเพื่อวิเคราะห์บทบาทของความมาตรฐานในการพัฒนาและแนะนำเทคโนโลยี จากการทบทวนการศึกษาที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่ามีการวิจัยเพียง 2-3 เรื่อง ที่เกี่ยวกับมาตรฐานของอุตสาหกรรมการกระจายเสียงและไม่มีการศึกษาใดมุ่งศึกษาวิทยุ FMX

ในการศึกษานี้ใช้วิธีการศึกษาเพื่อตอบคำถามการวิจัย รวมถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์, ข่าวสาร, การคัดลอกข้อความจากงานของผู้อื่น และเอกสารของทางราชการ ข้อมูลที่ได้มาจะนำมาวิเคราะห์และสรุปออกมา

ได้มีการพูดถึง หลักข้อแตกต่างของความเป็นมาตรฐาน 2 ลักษณะ คือ "public trusteeship" (ความเชื่อถือของสาธารณชน) และ "marketplace" (ตลาด) ผลการศึกษานพบว่า วิธีการ "ตลาด" ได้ให้เพียงผลประโยชน์แก่เทคโนโลยีการกระจายเสียง คือ การช่วยให้ผู้คิดค้นได้แนะนำวิทยาการใหม่ ๆ ออกสู่สาธารณชนมากกว่าวิธี "Public Trusteeship" แต่ถ้าหากไม่มีวิธีแบบคำแนะนำของทางราชการซึ่งเป็นต้นแบบของรูปแบบ

trustrrship เทคโนโลยี FMX ก็ไม่อาจอยู่รอดได้

Woal, - Michael. (1985) ได้ศึกษา "ความสนใจในรายการวิทยุของกลุ่มผู้ฟังย่อยสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย"

การศึกษานี้ต้องการทิศทางแนวความสนใจของผู้ฟังต่อรายการของ NPR (วิทยุแห่งประเทศไทย) เพื่อศึกษาว่าความสนใจเหล่านั้นนำมาใช้จำแนกกลุ่มผู้ฟังย่อย ๆ ได้อย่างไร ทั้งนี้โดยการใช้โทรศัพท์สำรวจผู้ฟังจำนวน 276 คน ผู้ที่อายุมากกว่า 18 ปี และฟังมหาวิทยาลัยท้องถิ่น ดำเนินการสถานีวิทยุ NPR อย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างสะท้อนให้เห็นยุทธวิธีการจัดรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียง NPR ซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้ฟังกลุ่มย่อย ๆ โดยการจัดรายการเป็นช่วง ๆ (block) ตัวอย่างเช่น สถานีวิทยุท้องถิ่นเปิดช่วงเพลงคลาสสิกในตอนเช้าและเย็น เพลง bluegrass ในตอนบ่ายและแจ๊สในตอนกลางคืน อีกกลุ่มตัวอย่างหนึ่งแนะนำว่าผู้ฟัง NPR มีความแตกต่างกันมากกว่า แบบการคำที่เสนอแบบที่ชัดเจนต่อเนื้อหามากกว่ากำหนดการรายการวิทยุสาธารณะดึงดูดกลุ่มผู้ฟังย่อยบางส่วน ซึ่งมีความชอบในสถานีอย่างเหนียวแน่น ซึ่งจำกัดความสนใจและการสนับสนุนรายการบางรายการที่มีบางเวลาเท่านั้น ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ฟังวิทยุเพื่อการค้าความพอใจและความภักดีต่อสถานีของผู้ฟัง NPR ถูกบั่นทอนโดยกลยุทธ์ของการกระจายเสียงวิทยุสาธารณะ ขณะที่ความเป็นปึกแผ่นของ NPR ไม่ได้เสียชื่อเสียงแต่ปัจจัยเรื่องส่วนแบ่งของผู้ฟังและความยากลำบากตลอดปีของวิทยุสาธารณะก็เป็นปัจจัยที่มีผลแน่นอน โดยตรงจำนวนน้อยต่อการรักษาผู้ฟัง ผู้ให้การสนับสนุน

Lamberski, -Richard - J. and Leidman, - Mary-Beth (1986) การศึกษาแบบ Descriptive เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสถานีวิทยุ FM ที่ไม่หวังผลการค้ากับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

การศึกษานี้ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานีวิทยุ FM ไม่หวังผลทางการค้ากับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างกรอบแนวคิดสำหรับเอกสารเรื่องวิทยุ FM ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ หัวข้อที่ศึกษาได้แก่ 1). รายละเอียดพื้นฐานของสถานีวิทยุ FM แบบไม่หวังผลการค้าของสถาบันการศึกษา 2). งบประมาณดำเนินงาน 3). องค์กรและบุคลากร 4). ชั่วโมงการดำเนินงาน 5). รายการของสถานี และ 6). หลักการทำงาน

ของสถานี่ ซึ่งการศึกษานี้ได้สำรวจสถานี่วิทยุของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทั่วอเมริกา จำนวน 670 แห่ง มีเพียง 268 แห่งส่งแบบสำรวจกลับมา หรือคิดเป็น 40% ซึ่งในจำนวนนี้จำนวน 243 แห่ง (90.75%) กรอกแบบสำรวจได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งจำนวนนี้รวมถึงคำตอบจาก NPR (วิทยุแห่งชาติ)

ผลการศึกษาพบว่าสถานี่วิทยุได้รับเงินสนับสนุนจากหลายแหล่งรวมกัน เช่น general collage fund เงินทุนวิทยาลัยทั่วไป , เงินทุนนักศึกษา, เงินทุนภาควิชาหรือคณะ และแหล่งเงินอื่น ๆ เงินประกัน/หุ้น สำหรับงบประมาณสนับสนุนมีจำนวน \$60 0 ถึง \$1.5 ล้านต่อปีงบประมาณของ NPR เฉลี่ยจำนวน 345,000 ดอลลาร์ต่อปี สถานี่ จำนวน 197 สถานี่ (45%) จากจำนวน 239 สถานี่ที่รายงานมาได้ถูกรายงานว่ามีเจ้าหน้าที่เทคนิคเต็มเวลา ตรงข้ามกับ 132 สถานี่ (55%) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่เทคนิค part-time ช่วยงานบ้าง 88% ของสถานี่ NPR มีเจ้าหน้าที่เทคนิคเต็มเวลาในขณะที่สถานี่ non-NPR มีเพียง 33% สถานี่ NPR ดำเนินงาน 364 วันต่อปี ขณะที่ non-NPR ดำเนินงานตามปฏิทินทางการศึกษาซึ่งจะปิดช่วงซัมเมอร์และปิดภาค รายการก็ยังไม่ได้มาตราฐานสถานี่ NPR กระจายเสียงเรื่องข่าวและรายการกิจกรรมสาธารณะชนมากกว่าและมีรายการเพลงคลาสสิกและแจ๊ส

จากผลงานวิจัยได้รวบรวมมา จะพบว่าส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ศึกษาในด้านของผู้รับสาร ซึ่งยังไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาวิจัยในด้านบุคลากรผู้ส่งสาร และผู้วิจัยมองเห็นว่าสมควรที่จะศึกษาในกรณีทางด้านผู้ส่งสาร เพื่อศึกษาถึงตัวแปรสำคัญที่ทำให้ผู้ส่งสารจัดการกับรูปแบบเนื้อหาสาระออกไปสู่ผู้รับสารในรูปแบบที่แตกต่างกัน